

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының "Арнайы қаржы компанияларының бухгалтерлік есеп жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2006 жылғы 27 қазандағы N 108 қаулысына толықтырулар енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2007 жылғы 20 шілдедегі N 83 Қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне N 4895 болып енгізілді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық банк Басқармасының 2008 жылғы 28 қарашадағы N 100 Қаулысымен.

Күші жойылды - ҚР Ұлттық банк Басқармасының 2008.11.28 N 100 Қаулысымен.

----- Қаулыдан үзінді -----

Арнайы қаржы компанияларының бухгалтерлік есепке алуды жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ Е Т Е Д І :

1

2. Осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап он төрт күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

3. Осы қаулы қолданысқа енгізілген күннен бастап:

1) ;

2) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының "Арнайы қаржы компанияларының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2006 жылғы 27 қазандағы N 108 қаулысына толықтырулар енгізу туралы " 2007 жылғы 20 шілдедегі N 83 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 4895 тіркелген) күші жойылды деп танылсын.

4

5

6. ...

Ұ л т т ы қ Б а н к

Төрағасы Ә. Сәйденов

Қолданушылардың назарына!!!

Қаулының қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз

Арнайы қаржы компанияларындағы бухгалтерлік есепті жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ**
Е Т Е Д І :

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының» "Арнайы қаржы компанияларының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2006 жылғы 27 қазандағы N 108 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 4484 тіркелген) мынадай толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Арнайы қаржы компанияларының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықта:

4-тарау мынадай мазмұндағы 19-1 - 19-7-тармақтармен толықтырылсын:

"19-1. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді форвардка орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

шартты талаптар мен міндеттемелердің сомасына:

Дт 1021 Қаржы активтерін сатып алу бойынша шартты талаптар

Кт 1071 Қаржы активтерін сату бойынша шартты міндеттемелер.

Активті (бағалы қағаздарды, шетел валютасын және басқа активтерді) сатып алуға немесе сатуға форвард жасау күні туынды қаржы құралының әділ құны
н ө л г е т е ң .

Арнайы қаржы компаниясының есеп саясатымен белгіленген кезеңділікпен форвардты қайта бағалауды жүзеге асыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

форвардтың әділ құнының оң өзгерісінің сомасына:

Дт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер; форвардтың әділ құнының теріс өзгерісінің сомасына:

Дт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар

Кт 603 Тағы басқалары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);

форвардтың әділ құнын оң/теріс түзетудің есебіндегі сомаға:

Дт 603 Тағы басқалары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Форвардты орындау күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

нетто негізде есеп айырысқан жағдайда арнайы қаржы компаниясы ақша
а у д а р ғ а н к е з д е :

Дт 603 Тағы басқалары (форвардты есепке алуға арналған жеке

қ о с а л қ ы ш о т)

Кт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері; нетто негізде есеп айырысқан жағдайда қарсы әріптестен ақша алған кезде:
Дт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
Кт 403	Басқа да қаржы инвестициялары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот); форвард талаптары бойынша базалық активті сатып алған кезде: сатып алған базалық активтің құнына:
Дт 40101	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40102	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40201	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40202	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40203	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
403	Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
603	Тағы басқалары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
Кт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
403	Басқа да қаржы инвестициялары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот); форвардтың талаптары бойынша базалық активтерді сату кезінде: сатылатын активтің құнына:
Дт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
603	Тағы басқалары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
Кт 403	Басқа да қаржы инвестициялары (форвардты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
40101	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40102	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40201	Саудаға арналған бағалы қағаздар

40202	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40203	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
403	Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы шот) ;

активтерді сатып алуға/сатуға форвардты қайта бағалаудан іске асырылған кірістер сомасына :

Дт 72705	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер
Кт 84505	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар
Кт 72708	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылған кірістер; активтерді сатып алуға/сатуға форвардты қайта бағалаудан іске асырылған шығыстар

Дт 84508	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар
Кт 72705	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер
Кт 84505	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылған шығыстар.

Бір мезгілде, борыштық бағалы қағаздарды сатып алу және сату кезінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 3735 тіркелген "Қазақстан Республикасы қаржы нарығының жекелеген субъектілері жүзеге асыратын сатып алынған борыштық бағалы қағаздармен операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2005 жылғы 6 маусымдағы N 65 қаулысында көзделген бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады.

19-2. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді фьючерстерге орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 1022	Қаржы фьючерстерін сатып алу бойынша шартты талаптар (активтік шоттар бойынша)
Кт 1072	Қаржы фьючерстерін сатып алу бойынша шартты міндеттемелер (активтік операциялар бойынша).

Активтерді сатып алуға немесе сатуға фьючерс жасау күні туынды қаржы құралының әділ құны нөлге тең.

Жасалған фьючерс бойынша маржа төлеу кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады :

Дт 35201	Брокерлермен есеп айырысу
Кт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық

валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

Брокерге фьючерс жасау үшін комиссия төлеу кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 82182 Брокерлік-дилерлік қызмет көрсету үшін комиссиялық шығыстар

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

Арнайы қаржы компаниясының қосымша маржаны төлеуі немесе маржаның есебіндегі рұқсат етілген соманы есептен шығаруы кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

арнайы қаржы компаниясы қосымша төлеген маржаның сомасына:
Дт 35201 Брокерлермен есеп айырысу

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері;

арнайы қаржы компаниясы маржаның есебіндегі рұқсат етілген соманы есептен шығарған кезде:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 35201 Брокерлермен есеп айырысу.

Арнайы қаржы компаниясының есеп саясатымен белгіленген кезеңділікпен активтерді сатып алуға/сатуға фьючерсті әділ құны бойынша қайта бағалауды жүзеге асыру кезінде, мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

фьючерстің әділ құнының оң өзгеруі сомасына:
Дт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);
фьючерстің әділ құнының теріс өзгеруі сомасына:

Дт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 603 Тағы басқалары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);

фьючерстің әділ құнын оң/теріс түзетудің есебіндегі сомаға:
Дт 603 Тағы басқалары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Фьючерс бойынша ашық позицияны жабу күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

арнайы қаржы компаниясы фьючерстің құнын нетто негізде ақшамен өтеген кезде (а ш ы қ п о з и ц и я н ы ж а б у) :

Дт 603 Тағы басқалары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 35201 Брокерлермен есеп айырысу

44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері; карсы әріптес фьючерсті нетто негізде өтеген кезде:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 403 Басқада қаржы инвестициялары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

35201 Брокерлермен есеп айырысу; базалық активті фьючерс талаптары бойынша сатып алған кезде: сатып алған активтің құнына:

Дт 40101 Саудаға арналған бағалы қағаздар

40102 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар

40201 Саудаға арналған бағалы қағаздар

40202 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар

40203 Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар

403 Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

603 Тағы басқалары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

403 Басқа да қаржы инвестициялары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот); базалық активтер фьючерс талаптары бойынша сатылған кезде: сатылатын активтің құнына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

603 Тағы басқалары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 403	Басқа да қаржы инвестициялары (фьючерстерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
35201	Брокерлермен есеп айырысу
40101	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40102	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40201	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40202	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40203	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
403	Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы шот) .

Бір мезгілде, борыштық бағалы қағаздарды сатып алу және сату кезінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 3735 тіркелген "Қазақстан Республикасы қаржы нарығының жекелеген субъектілері жүзеге асыратын сатып алынған борыштық бағалы қағаздармен операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2005 жылғы 6 маусымдағы N 65 қаулысында көзделген бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады.

19-3. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді активтермен "колл" /"пут" опциондарын сатып алу бойынша операцияларға орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

	шартты талаптардың сомасына:
Дт 1028	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл"
1029	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут"
Кт 1078	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл" - қ а р с ы ш о т
1079	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут" - қ а р с ы ш о т ;

сатып алынған "колл"/"пут" опционы бойынша төленген сыйлықақы
с о м а с ы н а :

Дт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

Арнайы қаржы компаниясының есеп саясатымен белгіленген кезенділікпен,

сондай-ақ мәмілені жабу күні сатып алынған "колл"/"пут" опционын әділ құны бойынша қайта бағалау жүргізіледі және мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады :

сатып алынған "колл"/"пут" опционының әділ құнының оң өзгерісінің сомасына :

Дт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер; сатып алынған опционның әділ құнының теріс өзгерісінің сомасына:

Дт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар

Кт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Ашық позицияны жабу немесе сатып алынған "колл"/"пут" опционын орындау күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

сатып алынған "колл"/"пут" опционының талаптары бойынша шартты талаптардың сомасына :

Дт 1078 Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл" - қарсы шот

1079 Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут" - қарсы шот

Кт 1028 Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл"

1029 Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут";

қарсы әріптес "колл"/"пут" опционының құнын ақшамен өтеген кезде (ашық позицияны жабу):

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);

арнайы қаржы компаниясы базалық активті "колл" опционның талаптары бойынша сатып алған кезде:

сатып алынған активтердің құнына:

40101 Саудаға арналған бағалы қағаздар

40102 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар

40201 Саудаға арналған бағалы қағаздар

40202 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар

40203 Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар

403 Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

- 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы ш о т)
- Кт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
- 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері; арнайы қаржы компаниясы базалық активтерді сатып алынған "пут" опционының талаптары бойынша сатқан кезде: сатылатын активтердің құнына:
- Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
- Кт 403 Басқада қаржы инвестициялары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
- 40101 Саудаға арналған бағалы қағаздар
- 40102 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
- 40201 Саудаға арналған бағалы қағаздар
- 40202 Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
- 40203 Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
- 403 Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
- 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы ш о т) ; сатып алынған "колл"/"пут" опционы бойынша іске асырылған кірістердің с о м а с ы н а :
- Дт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер
- Кт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар
- 72708 Басқа да бағалаудан іске асырылған кірістер; сатып алынған "колл"/"пут" опционы бойынша іске асырылған шығыстардың с о м а с ы н а :
- Дт 84508 Басқа да бағалаудан іске асырылған шығыстар
- 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер
- Кт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар.
- Бір мезгілде, борыштық бағалы қағаздарды сатып алу және сату кезінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Нормативтік

құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 3735 тіркелген "Қазақстан Республикасы қаржы нарығының жекелеген субъектілері жүзеге асыратын сатып алынған борыштық бағалы қағаздармен операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2005 жылғы 6 маусымдағы N 65 қаулысында көзделген бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады.

19-4. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді сатылған активтермен "колл"/"пут" опциондары бойынша операцияларға орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

сатылған "колл"/"пут" опционының шарттары бойынша шартты талаптар

с о м а с ы н а :

Дт 1030	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут" -
	қ а р с ы ш о т
1031	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл"
	- қ а р с ы ш о т
Кт 1080	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут"
1081	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл";
	алынған сыйлықақы сомасына:
Дт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық
	валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
Кт 603	Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Арнайы қаржы компаниясының есеп саясатымен белгіленген кезеңділікпен, сондай-ақ мәмілені жабу күні сатылған "колл"/"пут" опционын әділ құны бойынша қайта бағалау жүргізіледі және мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады :

"колл"/"пут" опционының әділ құнының оң өзгерісінің сомасына:

Кт 603	Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке
	қ о с а л қ ы ш о т)
72705	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер;
	опционының әділ құнының теріс өзгерісінің сомасына:
Кт 84505	Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар
Кт 603	Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Ашық позицияны жабу немесе сатылған "колл"/"пут" опционын орындау күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

сатылған "колл"/"пут" опционының шарттары бойынша шартты талаптардың

с о м а с ы н а :

Дт 1080	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут"
1081	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл"

Кт 1030	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "пут" - қ а р с ы ш о т
1031	Сатып алынған опциондық келісім-шарттар - "колл" - қ а р с ы ш о т ; "колл"/"пут" опционының құнын ақшамен өтеген кезде (ашық позицияны ж а б у) :
Дт 603	Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке қ о с а л қ ы ш о т)
Кт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері; базалық активтер сатылған жағдайда: сатылатын активтердің құнына:
Дт 44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
603	Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке қ о с а л қ ы ш о т)
Кт 40101	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40102	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40201	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40202	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40203	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
403	Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қ о с а л қ ы ш о т)
44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері (шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы ш о т) базалық активтер сатып алынған жағдайда: сатып алынған активтердің құнына:
Дт 40101	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40102	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40201	Саудаға арналған бағалы қағаздар
40202	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар
40203	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар
403	Басқа да қаржы инвестициялары (тазартылған қымбат металдармен басқа активтерді есепке алуға арналған жеке қ о с а л қ ы ш о т)
44190	Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық

валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
(шетел валютасын есепке алуға арналған жеке қосалқы
ш о т) ;

Кт 603 Тағы басқалары (опционды есепке алуға арналған жеке
қ о с а л қ ы ш о т)

44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық
валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері;
сатылған "колл"/"пут" опционы бойынша іске асырылған
к і р і с т е р д і ң с о м а с ы н а :

Дт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер

Кт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар

72708 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылған кірістер;
сатылған "колл"/"пут" опционы бойынша іске асырылған шығыстардың
с о м а с ы н а :

Дт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылған шығыстар

72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер

Кт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар.

Бір мезгілде, борыштық бағалы қағаздарды сатып алу және сату кезінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 3735 тіркелген "Қазақстан Республикасы қаржы нарығының жекелеген субъектілері жүзеге асыратын сатып алынған борыштық бағалы қағаздармен операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" 2005 жылғы 6 маусымдағы N 65 қаулысында көзделген бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады.

19-5. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді валюталық своптарға орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

шетел немесе ұлттық валютадағы талаптардың сомасына:

Дт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (валюталық свопты
есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық
валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері;
шетел немесе ұлттық валютадағы міндеттемелердің сомасына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық
валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 603 Тағы басқалары (валюталық свопты есепке алуға
арналған жеке қосалқы шот)

Валюталық своп бойынша сыйақы түрінде кірістер мен шығыстарды есептеу
кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

к і р і с т е р д і ң с о м а с ы н а :

Дт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
Кт 72428 Сыйақы алуға байланысты басқа да кірістер;
шығыстар сомасына:
Дт 83127 Сыйақы төлеуге байланысты басқа да кірістер
Кт 603 Тағы басқалары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Валюталық своп бойынша сыйақы төлеу немесе алу кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

алынатын сыйақы сомасына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);
төленген сыйақы сомасына:

Дт 603 Тағы басқалары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

Валюталау күні валюталық свопты жабу бойынша мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

шетел немесе ұлттық валютадағы талаптардың сомасына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері

Кт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот);
шетел немесе ұлттық валютадағы міндеттемелердің сомасына:

Дт 603 Тағы басқалары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)

Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

19-6. Бөлінген активтер бойынша уақытша бос түсімдерді пайыздық своптарға орналастыру кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

егер арнайы қаржы компаниясы мәміленің шарттары бойынша төлемдерді өзгермелі пайыздық ставка бойынша жүзеге асырып, белгіленген пайыздық ставка бойынша алса:

Дт 1026 Белгіленген пайыздық своп

Кт 1076 Өзгермелі пайыздық своп;

егер арнайы қаржы компаниясы шартты мәмілелер бойынша төлемдерді

белгіленген пайыздық ставка бойынша жүзеге асырса, ал өзгермелі пайыздық
с т а в к а б о й ы н ш а а л с а :

Дт 1027 Өзгермелі пайыздық сноп
Кт 1077 Белгіленген пайыздық сноп.

Пайыздық свопты қайта бағалауды арнайы қаржы компаниясының есеп саясатымен белгіленген кезеңділікпен жүзеге асырған кезде, мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

оң айырманың сомасына:

Дт 403 Басқа да қаржы инвестициялары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот)
Кт 72705 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған кірістер;
теріс айырманың сомасына:
Дт 84505 Басқа да қайта бағалаудан іске асырылмаған шығыстар
Кт 603 Тағы басқалары (валюталық свопты есепке алуға арналған жеке қосалқы шот).

Мерзімдік төлемдерді жүргізген күні пайыздық свопты әділ құны бойынша қайта бағалау жүргізілгеннен кейін мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге а с ы р ы л а д ы :

алынған сыйақының сомасына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
Кт 72708 Басқа да бағалаудан іске асырылған кірістер;
төленген сыйақының сомасына:
Дт 84508 Басқа да бағалаудан іске асырылған шығыстар
Кт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

Ашық позицияны жабу немесе пайыздық свопты жабу күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

пайыздық свопты сатып алған кезде шартты талаптардың сомасына:

Дт 1076 Өзгермелі пайыздық сноп
Кт 1026 Белгіленген пайыздық сноп;

пайыздық свопты сатқан кезде шартты талаптардың сомасына:
Дт 1077 Белгіленген пайыздық сноп
Кт 1027 Өзгермелі пайыздық сноп;

алынған сыйақының сомасына:

Дт 44190 Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері
Кт 72708 Басқа да бағалаудан іске асырылған кірістер;
төленген сыйақының сомасына:

Дт 84508

Кт 44190

Басқа да бағалаудан іске асырылған шығыстар
Арнайы қаржы компаниясының кастодиан банктегі ұлттық
валютадағы ағымдағы шоттарындағы бөлінген активтері.

19-7. 39-Халықаралық қаржылық есептік стандарттарының талаптарына сәйкес тәуекелдерді хеджирлеу мақсатында туынды қаржы құралдарымен жасалған мәмілелерді жүзеге асыру кезінде хеджирлеу құралы болып табылатын туынды қаржы құралын қайта бағалау нәтижелері есепке алу кезінде сол жіктеу баптарына жатқызылады және нетто негізде қаржылық есептілікте ашып көрсетіледі."

2. Осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап он төрт күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

3. Бухгалтерлік есеп департаменті (Шалғымбаева Н.Т.):

1) Заң департаментімен (Шәріпов С.Б.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу
ш а р а л а р ы н қ а б ы л д а с ы н ;

2) осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап он күндік мерзімде оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі орталық аппаратының мүдделі бөлімшелеріне, Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігіне, "Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы" заңды тұлғалар бірлестігіне, арнайы қаржы компанияларына және екінші деңгейдегі банктерге жіберсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Г.З. Айманбетоваға жүктелсін.

Ұ л т т ы қ Б а н к

Төрағасы